

have sluttet Contract, og have maattet være beredt paa at erlægge Sold af endeel af Gjensstandene, de skulle have ind, ikke skulle see sig skuffede i deres Forventning om Soldnedsfattelse, have Rigsdagsgmanden for Sorø Amts 3die Valgkreds (Fischer) og jeg tilladt os at indbringe dette Lovforslag, der nu foreligger til første Behandling, ordlydende som det sidst blev vedtaget i Thinget. Under de Forhandlinger, der dengang fandt Sted, lod det sig ikke oplyse, hvorledes Soldbeløbene skulle sig. Jeg skal tillade mig, da vi nu have Erfaringen for os, og da det har været mig muligt at skaffe mig de videre fornødne Oplysninger, med nogle faa Bemærkninger at fremføre disse her i Thinget.

Det har viist sig ved en Beregning over det Materiale, som nødvendigviis paa Grund af vore Fabrik anlægs Tillagstaaen for Udlandet, maa indforskrives fra disse, at Solden efter vor nærværende Lovgivning, naar Gasværker skulle udføres i de 7 Byer, jeg tillod mig at nævne som dem, der i Jan. have sluttet Contract, i rund Sum bliver 73,200 Rbd. samt i rund Sum 4,390 Rbd. Sportler; beregnet efter Lovforslaget, som det foreligger til Behandling, vil Solden med 6 Pct. Sportler af samme blive i rund Sum 16000 Rbd. Det synes at være en betydelig Nedsfattelse, den nærmere Sammenhæng skal jeg tillade mig at oplyse. Det ligger deri, at nogle Dele af Materialet, nemlig Rørene af Støbejern, falde under en Position i den nærværende Soldtarif, der er saa høi, at Solden og Sportlerne af disse Rør nu udgjør omtrent 58 Procent af deres Værdi. Tager man derimod Gjennemsnittet af Solden, beregnet for alle Materialier og Redskaber, der maae indføres, da er den nuværende Sold i Gjennemsnit ikke mere end 9 Procent. For Støbejernsrørene udgjøre de nævnte 58 Procent Soldafgifter, over 40,000 Rbd., medens den ved den foreslaaede Nedsfattelse naaer en efter Omstændighederne nogenlunde passende Høide, idet Beløbet vil blive c. 3,700 Rbd. Sold og Sportler. Dette Forhold imellem Solden efter vor nuværende Soldtarif og den i Forslag bragte nedsatte Sold viser sig endnu uheldigere ved Vandledninger, naar

til samme som i Aalborg maa bruges støbte Jernrør. Vandledningen i Aalborg vil efter den nuigjeldende Tarif have at bære næsten fulde 14000 Rbd. i Sold og Sportler, medens disse Afgifter efter Lovforslaget kun ville naae en Høide af i rund Sum 1600 Rbd. Den directe Indtægt af dette Anlæg vil for Finantskassen efter den ny Lov, kun beløbe denne Sum, Finantskassen vil dog tillige erholde Materialtolden for 2 Dampmaskiner til Vandanlægget, der for Tiden gjøres her i Kjøbenhavn. Den Betydning, nye Vandledninger først og fremmest have for den paagjældende Commune og samtidigt for Staten i det Hele, saavel med Hensyn til Sundheds- og Reenlighedsforholdene, som til adskillige Industri-grenes bedre Drift, idet deres Udførelse tillige ere et glædeligt Tegn paa Fremskridt, behøver jeg ikke nærmere at berøre for det høitærede Thing. At saavel disse Anlæg, som Gasanlægene directe og indirecte ville forøge Statskassens Indtægter og skaffe nye Erhvervsfilber, og derved bidrage til, at det for Staten inden soie Tid vil have betalt sig at give Afkald paa de høie Soldafgifter, der, hvis de holdes fast forhindre Anlægene, skal jeg tillade mig ved Tal at paapege, for derved endvidere at styrke den Anskuelse, at Nedsfattelsen efter Lovforslaget bør see.

Jeg har gjort en Beregning over det Beløb af Sold, der vil udgaae for Kul, naar Gasanlægene i de 7 Byer blive færdige. Der vil til disse bruges over 60,000 Tdr. aarlig, og Soldafgiften heraf og for nye Retorter o. dsl. vil udgjøre over 7,000 Rbd. aarlig, hvilke Statskassen vil indvinde. Dernæst ville Fragterne, naar man beregner dem efter det Skibsrum, som vilde blive fornødne til Indførsel af de Materialier, hvis Brug Gasværkerne gjøre nødvendig, skaffe en Fragtfortjænfeste, der i en rund Sum vil være omtrent 20,000 Rbd., og denne Seilads vil desuden levere Statskassen ikke ubetydelige Beløb i Skibsafgifter. Arbejdslønnen og hvad ivoirigt hører dertil som Salair o. s. v. vil vistnok med et ringe Beløb kunne anslaaes til 5000 Rbd. aarlig og ved Værkernes Anlæg maa efter de Byggeplaner, der foreligge til Udfø-